

بندری با قدمت ۲ هزارساله

نقش و اهمیت استراتژیک بندر بوشهر در تجارت جهانی

بوشهر، با قدمت ۲ هزار و ۵۰۰ سال تاریخ پرشکوه تجارت دریایی، همواره به عنوان یکی از مهم‌ترین مراکز بازرگانی ایران شناخته شده است. این پیشینه افتخارآمیز و پر رمز و راز، سبب شده تا هویت بوشهر با مفهوم "بندربودن" در هم آمیخته و در تار و پود اقتصادی و اجتماعی مردمانش تنیده است. "بندر"، نه تنها پناهگاهی برای کشتی‌ها و بارها، بلکه محلی برای مبادلات تجاری، که سازوکارهای اقتصادی اش، جوهره ای خاص از بینش و سبک زندگی را می‌پروراند و اراده مردمانش را در مسیری پر از فرصت‌ها و پالش‌ها هدایت می‌کند. این سرزمین، سرزمین آفتاب و دریا، همواره با صدای امواجش، نغمه‌های پیروزی و شکوفایی سر می‌دهد و در دل تاریخ، داستان‌های پرشکوه و فراموش‌نشده را رقم می‌زند.

به گزارش گروه اقتصاد گزارش خبر-دریا، مهاجرت‌های پیوسته و مداوم مردمانی از دیگر مناطق، حتی از آن سوی آب‌ها، به این بندر گواهِ رونق اقتصادی و اهمیت بی‌بدیل مبادلات تجاری بوشهر در طول تاریخ است. امروز، همچنان بنادر در استان بوشهر در مرکز چرخه اقتصادی قرار دارند و تجارت، علیرغم تغییرات و فراز و نشیب‌هایش، به روال قرون گذشته ادامه دارد.

در افق نیلگون خلیج فارس، بوشهر با کشتی‌هایی که یا در حال تخلیه بار هستند یا در صف بارگیری، تصویری آشنا از یک بندر پررونق ارائه می‌دهد. کامیون‌های بی‌وقفه در گمرک منتظر تخلیه بارهای ترانزیتی هستند، و در کنار آن، قایق‌های ماهیگیری با دست‌های پر به ساحل بازمی‌گردند. از آن سو نفتکش‌ها در انتظار پهلو گرفتن در جزیره خارگ، نمادی از اهمیت بی‌پایان این بندر در اقتصاد ملی هستند. گرچه ابزارهای تجارت مدرن شده‌اند، اما روح تجارت، آن‌چنان که در طول تاریخ در این بندر جاری بوده، تغییری نکرده است.

اهمیت استراتژیک بندر بوشهر در تجارت جهانی

از نظر جغرافیایی، بوشهر به دلیل نزدیکی به تنگه هرمز، یکی از مهم‌ترین گذرگاه‌های نفتی و تجاری جهان، اهمیت استراتژیکی دارد. این بندر به‌عنوان پل ارتباطی بین شرق و غرب، نقشی کلیدی در تسهیل تجارت دریایی بازی می‌کند. افزون بر آن، بوشهر به دلیل موقعیت ممتاز خود در حاشیه خلیج فارس، یکی از مقاصد اصلی برای واردات و صادرات انواع کالاها به‌شمار می‌آید.

ظرفیت بالای پذیرش کشتی‌های کانتینری، تسهیلات پیشرفته تخلیه و بارگیری، و دسترسی به شبکه حمل‌ونقل، بوشهر را به یکی از هاب‌های اصلی تجارت ایران با کشورهای همسایه تبدیل کرده است.

رکوردشکنی بوشهر در تجارت دریایی

خبرهای خوش از توسعه اقتصادی بوشهر هر روز بیشتر به گوش می‌رسد. بنا به گفته محمد شکیبی‌نسب، مدیرکل بنادر و دریانوردی استان، طی شش ماه نخست امسال، بندر بوشهر با تخلیه و بارگیری بیش از ۳/۴ میلیون تن کالا، رکوردی تاریخی را ثبت کرده است.

این رقم که نسبت به مدت مشابه سال گذشته ۷۰ درصد رشد داشته است، نشان از وضعیت رو به رشد اقتصادی بندر بوشهر دارد. به گفته شکیبی‌نسب، این بندر بالاترین نرم تخلیه کالای یخچالی فله را در میان بندرخلیج فارس به خود اختصاص داده است و این موفقیت، بندر بوشهر را به یک برند بین‌المللی تبدیل کرده است.

چابکی بوشهر و تعاملات بین‌دستگاهی

شکیبی‌نسب همچنین یکی از نقاط قوت بندر بوشهر را «چابکی» در اجرای امور ذکر کرد و افزود: تعاملات بین دستگاهی، هماهنگی ارکان اداره کل بنادر و دیگر سازمان‌های مرتبط با ترخیص کالا، نه تنها انجام کارها را تسهیل کرده بلکه جذابیت این بندر را برای سرمایه‌گذاران و صاحبان کالا دوچندان کرده است.

طرح‌های جامع توسعه بنادر مسیری به سوی آینده

طرح جامع توسعه بنادر استان بوشهر، نقشه راهی است که با هدف پاسخگویی به نیازهای سخت‌افزاری و نرم‌افزاری، در حال اجراست. این طرح‌ها، براساس مطالعات دقیق بازارهای داخلی و بین‌المللی به‌روز می‌شوند.

مدیرکل بنادر و دریانوردی استان بوشهر در گفت و گویی اختصاصی با گزارشگر بام، با اشاره به اهمیت پایش بازارهای جهانی، تأکید می‌کند که هر بندر باید بر اساس نیازهای بازار و ظرفیت شناور طراحی شود. این مطالعات، نه تنها به رشد اقتصادی منطقه کمک می‌کند، بلکه پتانسیل صادرات استان را نیز افزایش می‌دهد.

شکیبی‌نسب اضافه کرد: با مطالعات اقتصادی و پایش بازارهای بین‌المللی متوجه می‌شویم که چه چیزی برای بندر توجیه دارد و آیا الزام به توسعه

داریم یا خیر. البته این مطالعات با تغییر سیاست های بازار تغییر می کند و به طور معمول هر سه تا پنج سال یکبار این مطالعات را به روز می کنیم.

وی همچنین در خصوص تاثیر اجرای طرح توسعه بنادر در اقتصاد منطقه ای اظهار داشت: اجرای این طرح ها قطعا بر رشد تولید ناخالص داخلی استان تاثیر بسزایی دارد چون بخش بزرگی از مازاد تولید می بایست توسط بنادر به عنوان مرجع و مکانی که پل ارتباطی بین خشکی و دریا محسوب می شود، صادر شود. به طور مثال کارخانه سیمان دشتستان و سیمان مند در استان بوشهر مازاد نیاز خود را از طریق بندر بوشهر به کشورهای مختلف صادر می کنند که این امر، رونق اقتصادی و همچنین اشتغال و رفاه مردم استان را در پی خواهد داشت.

مدیرکل بنادر و دریانوردی استان بوشهر در ادامه به شرح وضعیت و پیشرفت فیزیکی طرح های جامع توسعه بنادر استان پرداخت و تصریح کرد: سازمان بنادر در راستای رفع مشکل ساحل نشینان، به لحاظ تأثیری که فعالیت های حوزه دریانوردی با ارتزاق و معیشت مردم دارد، در طول نوار ساحلی استان اقدامات زیادی صورت داده است. از جمله در شمالی ترین بندر استان یعنی بندر دیلم که در مطالعات طرح جامع این بندر در قالب مهندسی ارزش تغییراتی انجام شده که در حال نهایی شدن است.

وی در خصوص طرح توسعه بندر گناوه نیز بیان داشت: عملیات اجرایی طرح توسعه این بندر از بهمن ماه ۱۴۰۱ شروع شد که در حال حاضر حدود ۳۰ درصد پیشرفت فیزیکی دارد. یک دستگاه لایروب هم هفته آینده در محل پروژه مستقر می شود.

شکبیهی نسب همچنین با اشاره به اینکه در بحث ساماندهی و زیباسازی محوطه بندر گناوه هم اقدامات خوبی انجام شده، اظهار امیدواری کرد: خوشبختانه طرح توسعه این بندر بر اساس زمان بندی و با شتاب خوبی پیش می رود.

مدیرکل بنادر و دریانوردی استان به مطالعات طرح جامع توسعه بندر ریگ هم اشاره کرد و گفت: مطالعات این بندر نیز بر اساس نتایج مطالعات مهندسی ارزش به روز و نهایی شد که امیدواریم در نیمه دوم امسال بتوانیم عملیات اجرایی آن را آغاز کنیم.

در بندر بوشهر نیز بنا به گفته شکبیهی نسب، عملیات تعمیر، بازسازی و زیباسازی پایانه بین المللی مسافری دریایی آن جزو اقدامات ارزشمندی بود که بخش دریایی آن در شهریور ۱۴۰۲ و بخش خشکی آن نیز در خرداد ماه گذشته به اتمام رسید. این پایانه که مطابق با استانداردهای بین المللی بازسازی شده است، به منظور تردد مردم جزیره خارگ و نیز تردهای بین المللی مورد استفاده قرار می گیرد.

وی پروژه تعمیرات اساسی اسکله های ۸ تا ۱۳ بندر بوشهر را در مرحله انتخاب مشاور عنوان کرد و در خصوص تعویض سقف انبارهای یک تا ۸ نیز اعلام کرد: این پروژه نیز تامین اعتبار شده و عملیات اجرایی آن به زودی آغاز می شود.

شکبیهی نسب در ادامه در خصوص طرح های توسعه بنادر جنوبی استان تصریح کرد: در بندر محمد عامری یک پست اسکله ۹۰ متری احداث شده و در حال حاضر توسط فعالان و بازرگانان آن بندر مورد استفاده قرار می گیرد. در بندر بوالخیر نیز از آذرماه سال گذشته عملیات احداث ۱۵۰ متر اسکله آغاز شده که در حال حاضر بیش از ۵۰ درصد پیشرفت فیزیکی دارد. در بحث روشنایی این بندر پروژه ه ای کلیدی و حساس اجرا شد که هم اکنون در حال بهره برداری است.

در بندر دیر چهار پست اسکله رمپ تعریف شده که یک پست آن ساخته شده و سه پست دیگر هم تا پایان سال به اتمام می رسد.

شکبیهی نسب به نقش برجسته بندر دیر اشاره کرد و اظهار داشت: این بندر به لحاظ ارتباطاتی که با بندر روپس قطر دارد، دارای نقش و جایگاه ویژه ای است و بر همین اساس کارهای تخصیص اعتبار و عملیات اجرایی اش با شتاب بسیار خوبی در حال انجام است. اخیرا نیز تفاهنامه ای با دولت قطر در خصوص سرمایه گذاری قطری ها در بندر دیر امضا شده که جزو موضوعات ارزشمند جذب سرمایه گذاری تجاری در استان بوشهر محسوب می شود.

وی در خصوص طرح توسعه بندر کنگان هم گفت: یکی از اقدامات انجام شده در این بندر، افزایش مساحت حوضچه این بندر از شش هکتار به سی و شش هکتار بوده که یک محدوده ایمن و مناسب و مطلوب را به وجود آورده و این پروژه نیز در مرحله بهره برداری است.

نگین خلیج فارس، کلید توسعه بوشهر

به گفته احمد محمدی زاده، استاندار بوشهر، توسعه بندر نگین، به عنوان قطب جدید فعالیت های تجاری، می تواند ظرفیت های اقتصادی این استان را به طرز چشمگیری افزایش دهد.

با تکمیل زیرساخت ها و تسهیلات مدرن، نگین می تواند به یکی از هاب های اصلی تجارت دریایی کشور تبدیل شود. ظرفیت بالای این بندر در پذیرش کشتی های بزرگ و کانتینری، آن را به پایانه ای استراتژیک در منطقه خلیج فارس مبدل خواهد کرد.

مدیرکل بنادر و دریانوردی استان بوشهر نیز ضمن اشاره به اقدامات انجام شده در بحث توسعه تاسیسات زیربنایی این بندر از جمله آبرسانی و برق رسانی و همچنین جاده دسترسی، گفت: با اتمام این طرح ها، توسعه بندر بوشهر در مجتمع بندری نگین شتاب می گیرد.

به گفته شکبیهی نسب، پروژه جاده و پل دسترسی به مجتمع بندری نگین، حدود ۸۹ درصد پیشرفت فیزیکی داشته که مردم از ۵۰ درصد این پروژه که به بهره برداری رسیده است جهت تردد استفاده می کنند. عملیات اجرایی پروژه برق رسانی به این بندر نگین نیز که با اعتبار کل بالغ بر ۸۵۰ میلیارد تومان تصویب شده است در نیمه دوم امسال آغاز می شود.

بوشهر همچنان بر لب آب های نیلگون خلیج فارس می درخشد و با بهره گیری از ظرفیت های عظیم خود، در حال حرکت به سوی افق های جدیدی در تجارت دریایی است. این بندر، به عنوان «نگین» اقتصاد دریامحور ایران، نه تنها در خدمت تبادل کالاها و خدمات است، بلکه با هر موجی که به ساحل می رسد، آینده ای پر رونق تر برای مردمان خود رقم می زند.

این بادهای موافق، کشتی توسعه بوشهر را با سرعتی روزافزون به پیش می برند و این بندر، همچنان پرچمدار تجارت دریایی ایران در منطقه خواهد بود.